



ARKIVFÖRTECKNING 2015-04-09 INLEDNING

Kjesäters folkhögskola har erbjudit utbildning för vuxna under åren 1964-2012. Skolan har drivits av en stiftelse, Kjesäterstiftelsen, med Svenska Scoutförbundet som huvudman.

Scouterna, dåvarande Sveriges Scoutförbund, hade redan på 1950-talet planer på att starta en skola tillsammans med Sveriges Flickors Scoutförbund. När pojk- och flickscoutförbunden slogs samman 1961 blev folkhögskolan det stora samlande projektet.

Västra Vingåkers kommun hade i sin ägo ett slott med tillhörande park som man skänkte till scoutförbundet. Kommunen var tillmötesgående med förskott och lån så att slottet och byggnaderna kunde renoveras och byggas om till en ändamålsenlig skola. Dessutom byggdes elevhem och lärarbostäder. Skolan planerades för 70 elever.

Skolans målsättning var "Ledarskap för livet" vilket grundades på scoutings syn på personlig utveckling och ledarskap.

Kjesäters folkhögskola invigdes den 31 maj 1964 av Kung Gustaf VI Adolf och i september välkomnades den första Vinterkursen.

Att starta en folkhögskola var ett stort och riskfyllt projekt för en ideell förening som Svenska Scoutförbundet. Mycket kraft fick läggas av styrelse och rektor på finansiering. Förutom statliga bidrag till skolverksamheten har stiftelsen sökt och fått bidrag från fonder, stiftelser, välgörenhetsföreningar och företag. Medlemmarna i Svenska Scoutförbundet bidrog med lotterier och insamlingar, till exempel "Tegelstensaktionen".

1965 invigdes Sankt Görans kapell, 1970 stod det nyrenoverade Stallet färdigt med lektionssalar, ateljé och bostäder. 1981 byggdes ett gymnastikhus och 1989 flyttade matsal och kök ut från slottskällaren till en ny byggnad.

De första åren erbjöds sedvanlig folkhögskoleutbildning med Allmän kurs, kallad Vinterkursen. Det fanns ett stort intresse inom scoutförbundet och skolan att göra något för unga människor med olika funktionshinder. 1966 startade de första korta kurserna och 1968 den årlånga kursen för före detta sarskoleelever, Allmän kurs med specialundervisning. Kursen kom senare att kallas Ämneskursen och Växa. Denna utbildning har rönt stort intresse utanför skolan och har varit föremål för forskning från bland annat universitet och Skolöverstyrelsen.

Genom inbyggda hörselslingor i alla undervisningssalar kunde man erbjuda plats till åtta hörselskadade elever varje år.

Den allmänna kursen delades i tre grenar, Livsåskådning-Samhälle, Ord och Bild samt Ekologi-Miljö. Det fanns också en Estetisk linje som erbjöd undervisning i konst och konsthantverk.

1972 startade den 2-åriga Fritidsledarkursen som till skillnad från den allmänna folkhögskolekursen var yrkesinriktad. Utbildningen vände sig till dem som ville utbilda sig inom fritidssektorn och till föreningsinstruktörer.

Under senare år erbjöds årlånga utbildningar till Naturguide och Friluftspedagog, kurser som låg väl i linje med scoutings traditioner.

På 2000-talet inrättades en kurs i Fotografisk bild.

Förutom folkhögskolekurser har Kjesäter ordnat många olika uppdragsutbildningar i till exempel datakunskap, miljöfrågor och kurser inom Kunskapslyftet.

Redan från början ville man utnyttja skolans möjligheter under hela året. Inom Ledarutbildningsinstitutet samlade man scoutledarutbildningar av olika slag som kunde arrangeras under helger och skollov. I kurserna medverkade skolans lärare.

Varje sommar inbjöds till tre konfirmationsläger med vardera 40 deltagare. Ett av lägren var för hörselskadade deltagare. Under många år hade konfirmanderna tillgång till hästar och ridundervisning på Kjesäter. Scouter och scoutledare fick möjligheter att knyta kontakt med Kjesäter genom vandrarhemmet Vita Villan som stod färdigt 1983, och Kjesäterleden, en vandringsled i bygden med fasta vindskydd. Sommarforum ordnades under mer än 20 somrar. Den vände sig till intresserade och var inriktad på diskussioner och reflektion kring tros- och livsåskådningsfrågor.

När Kjesäterstiftelsen grundades blev Bengt Junker dess förste ordförande. Bengt Junker var ordförande först i Sveriges Scoutförbund och efter sammanslagningen i Svenska Scoutförbundet. Han var den drivande kraften i folkhögskolebygget i många år. Med sina kontaktvägar skapade han gott anseende och fick ekonomiskt stöd för verksamheten. Omsorg och verksamhet för människor med olika funktionshinder låg honom varmt om hjärtat.

Eilertz Fryland var rektor från starten 1964 och fram till sin död 1983. Han bodde och verkade på Kjesäter. Han var prästvigd och såg Sankt Görans kapell som ett nav i skolans verksamhet. Han ledde själv många av konfirmationslägren. Eilertz var med redan i planeringen av folkhögskolan på tidigt 60-tal och var tillsammans med Bengt Junker den som drev finansieringen och uppbyggnaden av skolan.

Många lärare och andra anställda har haft nästan hela sin yrkesverksamma tid vid skolan och även bött på området. Det har skapat både kontinuitet och utveckling av skolans verksamhet.

Redan i början av 2000-talet blev de ekonomiska problemen kännbara för Kjesäter. Man redde då upp situationen och fick några år med stabil verksamhet.

På hösten 2010 blev den ekonomiska situationen ohållbar och i april 2011 meddelade stiftelsens styrelse att skolan måste läggas ned. Sommaren 2011 hölls det sista konfirmationslägret på Kjesäter. Andra årskursen av Fritidsledarkursen genomfördes i folkhögskolans regi i en skollokal i Vingåker läsåret 2011-12.

Kjesäter var under nästan 50 år en skola, en plats, ett begrepp och har givit bestående intryck och minnen till elever och anställda, kursdeltagare och kursledare, scouter och scoutledare.